

Hodnocení bakalářské práce Miroslavy Průchové, UČO 10081

na téma

Činnost hraběte Jana Nepomuka Harracha ve východních Čechách

Předkládaná bakalářská práce má zhodnotit působení Jana Nepomuka hraběte Harracha (1828 - 1909) ve východočeském regionu, kde ležela většina jeho pozemkového majetku. Studentka si téma zvolila na základě svého vztahu k historii a danému regionu a na základě dobré znalosti prostředí zámku Hrádek u Nechanic, jednoho z ústředních sídel harrachovského rodu. Předpokladem bylo, že na základě využití kritických pracovních metod, evaluace dostupné literatury a pramenů napíše práci, která podá moderní pohled na aktivity hraběte Harracha ve východních Čechách, potažmo celou jeho osobnost, a kriticky vyhodnotí jeho vnímání I. Jan hrabě Harrach patřil během svého života, tedy v širším pohledu v období poslední etapy českého národního hnutí, ke stěžejním představitelům české zemské šlechty, politicky angažovaného ve staročeské straně. Spolupracoval s Františkem Palackým, Františkem Ladislavem Riegrem, jeho jméno najdeme na četných dokumentech, týkajících se budování významných vědeckých, kulturních i sociálních institucí 2. poloviny 19. století, podporoval stavbu Národního divadla, Národního muzea, podílel se na organizaci Jubilejní výstavy roku 1891. Šíře jeho zájmů a jeho význam sahá nad rámec bakalářské práce, a proto omezení tématu na Harrachovo regionální působení, které rovněž nebylo v žádném případě nepodstatně a mohlo se stát tématem zajímavé mikrohistorické studie, je zcela na místě. Jeho politická apod. angažovanost se zpětně přenášela do regionu - např. studentčina letmá zmínka na s. 56 o založení skladu jeho skláren v Moskvě roku 1867 „v rámci národopisné výstavy“ ve skutečnosti proběhlo v rámci politicky významné cesty staročeského poselstva s Riegrem i Palackým v čele - a změny a novinky, které na svých zdejších panstvích uplatnil, se později v mnohém dotkly celé země, a to především pokud jde o péči o jím spravované části Krkonoš, modernizaci zemědělské a průmyslové výroby, podporu odborného školství a zájmových a oborových spolků. Byl to on, kdo je spojován s počátky lyžování v Čechách. Sl. Průchová se s tématem poprala velmi statečně a s odhodláním. Po počátečním tápání při hledání odpovídajících výrazů a přiměřeného odstupu od jí bezesporu sympatického tématu, našla vlídný, didaktický přístup ke zkoumané látce, usilující o objektivnost a nadhled. Ne vždy se podařilo, objevují se emocionální výrazy, které sem nepatří - s. 12: katastrofická prusko-rakouská válka, popř. dikce, odpovídající spíše výrazovým prostředkům 19. století - s. 25 - „...z manželství toho vzešel...“

Jan hrabě Harrach je velké téma na úrovni celozemské i regionální. Každý z oborů jeho působnosti by vydal na samostatnou studii. Pro účely bakalářské práce, která je obvykle prvním odbornějším písemným projevem diplomanta, by bylo vyhovující popsat a kriticky na určité úrovni vyhodnotit přehled těchto aktivit. Je třeba postihnout podstatné složky jeho činnosti a vyzdvihnout je. Je třeba odlišit důležité věci od zajímavostí a zvláštností. Ani to se přes upřímnou snahu v celkovém vyznění zcela nepodařilo a práce se tak místy utápí v detailech - např. s. 30 - výčet druhů polních produktů, s. 38 - ceny výrobků - neuvedeno vůbec ze kterého roku (musí být po 1918, když udává v Kč, proč jsou tam, Harrach zemřel 1909??) atd.

V předkládané práci lze stále najít četné stylistické neobratnosti, které lze přičíst autorčině nezkušenosti v souvislejším logickém projevu, opakování stejných údajů - s. 6 a 7 - totéž o „komparaci života šlechticů“, dále značné množství klišé a frází, hodících se spíše do popularizačních tiskovin - např. s. 19 - „...žil v době posíleného národního uvědomění...“, s. 21 - odstavec o sněmech, s. 55 - „většina českých kavalírů 19. století měla doživotně vyhrazená místa v panské sněmovně“ atd. Diplomantka se přesto, že zpracovala relevantní literaturu i prameny a v zásadě jsou její výroky správné, dopouští na mnoha místech fatálních zjednodušení - s. 37 „sjednocení Německa způsobilo 1. světovou válku“ - příliš rezolutních tvrzení, vytržených ze souvislostí, užívá frází.

Závěr práce je přes určitou zjednodušenost v principu přijatelný, ač není podložen adekvátní odbornou terminologií, shrnuje Harrachovy aktivity a nevyznívá zcela černobíle. Nutno připomenout, že biografické téma bývá složitým námětem i pro zkušeného autora, tím více pro bakalářskou práci.

Navrhuji práci hodnotit 23 kredity.

PhDr. Milada Sekyrková, CSc.

vedoucí práce